

der har været Tale om her ved Jernbaneloven. Jeg kunde ønske en Forhandling om, at en Værdistigningsskat skulde gennemføres ikke alene, hvor der som her bygges ny Baner, men ogsaa, hvor der ved gamle Baner er fremkommet en stærk Værdistigning. Det er jo noget, vi alle vide, og som Erfaringen viser, at ved ny Baner sker der ofte ikke nogen videre Værdistigning ved Stationsbyerne. Ja, der er enkelte Undtagelser, hvor man forud føler: her bliver der et Centralsted, her bliver der et Sted, hvor der vil komme til at bo mange Mennesker. Der vil der hurtig indtræde en Værdistigning. Men der er mange Steder ved Stationsbyerne, hvor man vil prøve sig frem. Man er forsigtig, først efterhaanden ser man, at der bliver et Centralpunkt der, der trækker et stort Opland fra Omegnen til sig, og saa kommer Værdistigningen. Der er neppe Tvivl om, at for mange Jernbaners Vedkommende, der bleve vedtagne ifølge Loven af 1894, er den stærke Værdistigning først indtraadt for ganske faa Aar tilbage. Der mener jeg, at det kunde være heldigt, om man kunde finde Vej til at ramme Stigningen, naar man nu skal til at forhandle Spørgsmaalet om en Værdistigningsskat i en Kommission. Vi vide ogsaa, at der paa Grund af andre Samfundsforetagender finder en stærk Værdistigning Sted. Jeg kunde ogsaa ønske, at man, naar Værdistigningen skal i Kommission, kan tage disse andre Omraader med ind. Jeg kunde ønske, kort sagt, at man her kunde betrede en Vej, der i det lange Løb førte til en ny og retfærdigere Skat, der kunde bruges til Afløsning af nu bestaaende mindre retfærdige eller uretfærdige Skatter. Dersom det kan ske gennem Kommissionens Arbejde, maa jeg sige, at der er sket noget godt ved Kommissionens Nedsættelse.

Men der er et andet Spørgsmaal i Forbindelse med denne Kommission, jeg kunde have Lyst til at dvæle ved et Øjeblik. I § 14, hvor Kommissionen jo omtales, har man i Landstinget faaet indsat, at Jernbaneanlægene først kunne aabnes for Driften, naar en Lov om Værdistigningsskat er traadt i Kraft. Ja, det ser jo ud, som om disse to Ting ere koblede sammen: Jernbaneanlægernes Aabning for Driften og Værdistigningsskattens Træden ud i Livet. Men mon det nu er saa ganske sikkert? Mon nu ogsaa denne Sammenkobling kan holde? Lad os nu sætte, at man er kommen saa vidt med et Jernbaneanlæg, at man har det hele i

Orden, endogsaa sin Køreplan i Orden, maaske endogsaa har fyret op under Lokomotivet, men man staaer og venter og venter paa Loven om Værdistigningen. Kunde man saa ikke tænke sig, at man fra Lovgivningsmagtens Side under et Pres fra Befolkningen vilde sige som saa: Vi komme til at suspendere denne Bestemmelse, vi komme til at forandre Loven, det kan dog virkelig ikke gaa an, at dette Lokomotiv med det Tog, det er spændt for, skal holde der og vente og vente; man kan ikke vente med at aabne den Jernbane, fordi vi herinde paa Rigsdagen ikke ere blevne færdige med Loven om Værdistigningen! Og lad os tage det til den anden Side. Jeg synes, det vilde være et lovlig stærkt Pres at lægge paa Rigsdagen, om man vilde sige som saa: Skynd jer nu at blive færdige med Værdistigningsskatten! Her holde vi med Toget, vi ere klare til at køre, men kunne ikke komme til at køre, fordi I ikke ere blevne færdige med Værdistigningsskatten; skynd jer nu, det kommer ikke saa nøje an paa, om det, I vedtage, bliver det allerbedste, blot I blive færdige, saa vi kunne komme til at køre paa Banen! Det forekommer mig, at det vilde være et Pres, der noget er beslægtet med det, der hviler over Rigsdagen, naar man er lige ved Slutningen af Samlingen, som man i disse Dage siger, man er. Det hedder da: Nu maa man se at blive færdig! Der er ikke Tid til at stille Ændringsforslag, vi kunne ikke have Loven i Fællesudvalg, nu skulle vi hjem, saa hellere tage Lovforslagene, som de foreligge; der er ikke Tid til at ændre paa dem! Det vilde, forekommer det mig, være meget uheldigt, om Sammenkoblingsparagraffen skulde komme til at virke paa den Maade. Men jeg tør vel ogsaa antage, at der efterhaanden er kommet en saa stærk Stemning for Værdistigningsskattens Anvendelse, at man nok vil gøre, hvad man kan, for i Løbet af den Tid, der hjemles efter Lovforslaget, at blive færdig med et Lovforslag, der kan blive vedtaget, saaledes at Jernbanerne kunne komme til at køre. Jeg har kun villet henlede Opmærksomheden paa det uheldige Tilfælde, der kan komme til at indtræffe.

Da jeg altsaa ser paa Jernbanelovforslaget saaledes, at Landstinget dog har været nogenlunde naadigt mod det, idet man i Hovedsagen er bleven staaende ved det, som Folketinget er blevet enigt om, og da jeg mener, at det er gode Baner, der findes paa dette Lovforslag, og da jeg